

Sag C-323/93

Société civile agricole du Centre d'insémination de la Crespelle mod Coopérative d'élevage et d'insémination artificielle du département de la Mayenne

(anmodning om præjudiciel afgørelse
indgivet af Frankrigs Cour de cassation)

»Kunstig inseminering af hornkvæg — geografisk monopol«

Forslag til afgørelse fra generaladvokat C. Gulmann fremsat den 4. maj 1994 5080
Domstolens dom af 5. oktober 1994 5097

Sammendrag af dom

1. *Konkurrence — offentlige virksomheder og virksomheder, som medlemsstaterne giver særlige rettigheder eller enerettigheder — kunstig inseminering af hornkvæg — geografisk monopol — dominerende stilling — misbrug der skyldes nationale bestemmelser — foreligger ikke — tilladelighed*

(EØF-traktaten, art. 86 og art. 90, stk. 1)

2. *Konkurrence — dominerende stilling — misbrug — virksomhed med lovbestemt monopol — kunstig inseminering af hornkvæg — brugerne pålægges supplerende omkostninger i forbindelse med levering af sæd hidrørende fra andre medlemsstater — kriterier for bedømmelsen (EØF-traktaten, art. 86)*
3. *Frie varebevægelser — undtagelser — genstand — eksistensen af direktiver om tilnærmelse af lovgivningerne — virkninger (EØF-traktaten, art. 30 og 36)*
4. *Frie varebevægelser — undtagelser — beskyttelse af dyrs sundhed — forpligtelse for importører af tyresæd til at lade sæden opbevare på et center, der er godkendt til opbevaring og inseminering — tilladelighed (EØF-traktaten, art. 30 og 36; Rådets direktiver 77/504 og 87/328)*

1. EØF-traktatens artikel 86 og artikel 90, stk. 1, er ikke til hinder for, at en medlemsstat giver godkendte centre, der foretager insemineringer af tyresæd, visse enerettigheder inden for et bestemt område.

de godkendte centre, der har et lovbestemt monopol, kan forlange, at opdrættere, som anmoder dem om at levere sæd fra andre produktionscentre, betaler de supplerende omkostninger, der følger af dette valg. Selv om denne bestemmelse overlader det til insemineringscentrene at fastsætte disse omkostninger, foranlediger den dem nemlig ikke til at opkræve uforholdsmæssigt store beløb og således misbruge deres dominerende stilling.

Den blotte omstændighed, at der skabes en sådan dominerende stilling ved tildelelse af en eneret som omhandlet i traktatens artikel 90, stk. 1, er nemlig ikke i sig selv uforenelig med traktatens artikel 86. En medlemsstat overtræder kun forbuddene i disse to bestemmelser, såfremt den pågældende virksomhed ved den blotte udøvelse af eneretten foranlediges til at udnytte sin dominerende stilling på en måde, der er udtryk for misbrug. Det er ikke tilfældet, når der er tale om en national bestemmelse, som blot bestemmer, at

2. Traktatens artikel 86 skal fortolkes således, at den ikke er til hinder for, at insemineringscentre, der har eneret til at foretage insemineringer i et bestemt geografisk område, lader brugere, som anmoder dem om at levere sæd fra produktionscentre i andre medlemsstater, bære de supplerende omkostninger, på betingelse af, at insemineringscentrene faktisk har

måttet afholde omkostningerne for at kunne efterkomme brugernes anmodning.

begrænsningen af handelen inden for Fællesskabet står i et rimeligt forhold til det tilsigtede mål.

3. Ifølge traktatens artikel 36 gøres der undtagelse fra forbuddet mod restriktioner vedrørende indførsel, når sådanne foranstaltninger er begrundet i hensynet til beskyttelse af menneskers og dyrs liv og sundhed. Når de i medfør af traktatens artikel 100 udstedte fællesskabsdirektiver foreskriver harmonisering af foranstaltninger, som er nødvendige for at sikre beskyttelsen af menneskers og dyrs sundhed, og der hermed indføres fællesskabsprocedurer for at kontrollere, om disse foranstaltninger respekteres, ophører begrundelsen for at anvende artikel 36 imidlertid. Harmoniseringen skal desuden være fuldstændig, idet medlemsstaterne ellers med føje under henvisning til sundhedsmæssige hensyn kan lægge hindringer i vejen for den frie bevægelighed for de pågældende varer, såfremt
4. I en situation, hvor de sundhedsmæssige betingelser i handelen med tyresæd inden for Fællesskabet endnu ikke har været genstand for en fuldstændig harmonisering på fællesskabsplan, skal traktatens artikel 30 og 36 set under ét, artikel 2 i direktiv 77/504 om racerent avlsvæg og artikel 4 i direktiv 87/328 om godkendelse af racerent avlsvæg til avlsbrug fortolkes således, at de ikke er til hinder for nationale bestemmelser, hvorefter erhvervsdrivende, der indfører sæd fra en af Fællesskabets medlemsstater, er forpligtet til at levere denne til et godkendt inseminerings- eller produktionscenter.